

REKOMENDACJE SPOŁECZNE

przygotowane w ramach
Energetycznej narady obywatelskiej „Włącz się”
w Rejowcu Fabrycznym

czerwiec 2013

Projekt pt. „Udział społeczny w tworzeniu lokalnych strategii i planów energetycznych” współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej.

Lista rekomendacji w kolejności według głosowania zrealizowanego podczas wystuchania publicznego 4 czerwca 2013 r.:

1.	INSTALACJA KOLEKTORÓW SŁONECZNYCH (SOLARÓW).....	48
2.	TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW	32
3.	WPROWADZENIE PIECÓW O WYSOKIEJ SPRAWNOŚCI	24
4.	PROMOCJA BUDOWNICTWA ENERGOOSZCZĘDNEGO	23
5.	EDUKACJA PRZEZ LEKARZY	21
6.	„CZYSTA ENERGIA”	21
7.	POMIARY ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA	18
8.	KAMPANIA NA RZECZ OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI.....	17
9.	BIOGAZ Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW I SKŁADOWISKA ODPADÓW.....	17
10.	PROGRAM OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI DLA REJOWCA FABRYCZNEGO	14
11.	KONTROLA I EDUKACJA PRZEZ KOMINIARZY, STRAŻ POŻARNĄ I STRAŻ MIEJSKĄ	14
12.	KWARTALNY BIULETYN INFORMACYJNY.....	11
13.	HURTOWY ZAKUP PALIWA OPAŁOWEGO	9
14.	KAMPANIA NA RZECZ OSZCZĘDZANIA ENERGII	8
15.	„ENERGETYCZNY” PUNKT INFORMACYJNY DLA MIESZKAŃCÓW	6
16.	PRZEWIETRZANIE MIASTA	6

REKOMENDACJA NR 1 (48 głosów)	INSTALACJA KOLEKTORÓW SŁONECZNYCH (SOLARÓW)
CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie)	<ul style="list-style-type: none"> - Zebranie mieszkańców zainteresowanych instalacją solarów. - Rozszerzenie lub powtórzenie zgłoszonego do dofinansowania w ostatnich latach programu wspierania montażu instalacji solarnych. - Przygotowanie wyczerpującej informacji na temat kolektorów słonecznych.
KTO?(Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)	Urząd Miasta we współpracy z mieszkańcami.
KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzone rozwiązanie?)	Lata 2015-2016 i kontynuowana w kolejnych latach
Co jeszcze potrzebne?	<ul style="list-style-type: none"> - Połączenie realizacji programu instalacji kolektorów słonecznych z wymianą eternitowych dachów. - Kontakt z niezależnym ekspertem w celu dokonywania właściwych wyborów (np. może to być osoba zaangażowana w „energetyczny” punkt informacyjny)
UZASADNIENIE REKOMENDACJI	<ul style="list-style-type: none"> - Energia ciepła pozyskiwana z solarów pozwala ograniczyć wydatki na opał. - Energia z kolektorów słonecznych to mniejsza emisja. - Przy okazji będzie to sposób na rozwiązanie problemu z azbestem.
POTENCJALNE TRUDNOŚCI	<ul style="list-style-type: none"> - Finansowe - Techniczne - Organizacyjne
INNE UWAGI	

REKOMENDACJA NR 2 (32 głosy)	TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW
CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie)	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie rozpoznania, które budynki w Rejowcu Fabrycznym wymagają termomodernizacji, w tym prowadzenie badań termowizyjnych. - Znalezienie programów, które pozwolą sfinansować termomodernizację (np. Fundusz Termomodernizacji i Remontów, POLSEFF, środki unijne, środki własne, kredyt, finansowanie w formule ESCO). - Po zapewnieniu środków, przeprowadzenie inwestycji, pamiętając przy tym, aby na bieżąco gromadzić dokumentację procesu inwestycyjnego.
KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miasta - Zarządcy Nieruchomości (wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie, indywidualni mieszkańcy).
KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzone rozwiązanie?)	Na bieżąco.
Co jeszcze potrzebne?	<ul style="list-style-type: none"> - Określenie potrzeb przez potencjalnych beneficjentów - mieszkańców, przedsiębiorstwa, ale też instytucje użyteczności publicznej. - Stworzenie prostego kalkulatora, który pokazywałby mieszkańcom korzyści.
UZASADNIENIE REKOMENDACJI	<ul style="list-style-type: none"> - Termomodernizacja budynków sprzyja ograniczeniu emisji, bo mniej potrzeba energii na ogrzewanie. - Dzięki termomodernizacji oszczędzamy część pieniędzy wydawanych do tej pory na opłacenie rachunków i zakup paliwa opałowego.
POTENCJALNE TRUDNOŚCI	<ul style="list-style-type: none"> - Wystąpić mogą trudności związane z koniecznością zaangażowania własnego kapitału (niewystarczającego) do przeprowadzenia niezbędnych inwestycji mimo późniejszych zysków. - Brakuje świadomości o korzyściach, w tym finansowych, ale też zdrowotnych, wynikających z poprawy efektywności energetycznej budynków.
INNE UWAGI	

<p>REKOMENDACJA NR 3 (24 głosy)</p>	<p>WPROWADZENIE PIECÓW O WYSOKIEJ SPRAWNOŚCI</p>
<p>CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoczęcie od oceny potrzeb gospodarstw domowych w tym zakresie. - Przeprowadzenie na szeroką skalę akcji wymiany pieców na piece o wysokiej sprawności. - Akcja edukacyjna wśród mieszkańców na temat pieców, sposobów ich użytkowania, jakości opału oraz korzyści z pieców o wysokiej sprawności. - Szukanie potencjalnych źródeł finansowania wymiany pieców; oprócz środków własnych warto rozważyć np. wsparcie ze strony Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW), czy też funduszy UE.
<p>KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)</p>	<p>Urząd Miasta - w zakresie edukacji mieszkańców, koordynacji akcji i dofinansowania.</p>
<p>KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzone rozwiązanie?)</p>	<p>Na bieżąco.</p>
<p>Co jeszcze potrzebne?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Budowanie świadomości wśród mieszkańców. - Skonturowanie prostego kalkulatora pokazującego korzyści z dokonanej zmiany. - Dobre skonstruowanie programu.
<p>UZASADNIENIE REKOMENDACJI</p>	<p>Działanie pozwoli zarówno zmniejszyć emisje, jak i koszty zakupu paliwa opałowego.</p>
<p>POTENCJALNE TRUDNOŚCI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mogą pojawić się trudności finansowe. - Trudno też w krótkim czasie ocenić wiarygodność sprzedawców pieców oraz jakość opału.
<p>INNE UWAGI</p>	<p>Realizacja tej rekomendacji wiąże się z kosztami, aczkolwiek jeśli będzie możliwość pozyskania środków z EOG, to Urząd Miasta się zaangażuje.</p>

REKOMENDACJA NR 4 (23 głosy)	PROMOCJA BUDOWNICTWA ENERGOOSZCZĘDNEGO
CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie)	<ul style="list-style-type: none"> - Kampania informacyjna zachęcająca do budowy energooszczędnych budynków (jako tańszych w eksploatacji): wkrótce wymogiem prawnym dla nowych budynków będzie ich energooszczędność. - Zgromadzenie rzetelnych i kompletnych informacji na temat budownictwa energooszczędnego, tak żeby były łatwo dostępne dla mieszkańców. - Wyszukanie zewnętrznego programu, który mógłby wesprzeć finansowo budownictwo energooszczędne.
KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)	Izba Gospodarcza (np. producentów materiałów budowlanych), Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta, „Energetyczny” punkt informacyjny
KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzone rozwiązanie?)	Na bieżąco
Co jeszcze potrzebne?	Praktyczna i użyteczna informacja dotycząca budownictwa energooszczędnego.
UZASADNIENIE REKOMENDACJI	<ul style="list-style-type: none"> - Generowanie oszczędności wynikających z eksploatacji energooszczędnych budynków. - Obniżenie emisji gazów i pyłów. - Zwiększenie świadomości i wiedzy mieszkańców dot. korzyści z energooszczędnego budownictwa. - Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Rejowca Fabrycznego. - Podniesienie kwalifikacji wykonawców i pracowników sektora budowlanego: wykonywane przez nich nowe budynki już wkrótce będą musiały spełniać wyższe standardy w zakresie charakterystyki energetycznej.
POTENCJALNE TRUDNOŚCI	<ul style="list-style-type: none"> - Brak niezależnej i wiarygodnej wiedzy - Brak finansów na uruchomienie kampanii. - Brak świadomości społecznej. - Brak doświadczonych wykonawców.
INNE UWAGI	Warto również uwzględnić kalkulację okresu, w którym zwrócą się poniesione nakłady. Bez tego sama informacja o oszczędnościach na etapie eksploatacji nie będzie przekonująca.

REKOMENDACJA NR 5 (21 głosów)	EDUKACJA PRZEZ LEKARZY
CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie)	<ul style="list-style-type: none"> - Włączenie lekarzy w informowanie o zagrożeniu zdrowotnym związanym z niską emisją oraz w promocję czystych paliw. - Zaangażowanie zarówno lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej, jaki i specjalistów, takich jak np. pulmonolog, alergolog, pediatra, a także wojewódzkich konsultantów medycznych. - Udostępnienie w ośrodku zdrowia sugestywnych materiałów informacyjnych (ulotek, plakatów, broszur) promujących czyste paliwa oraz ochronę środowiska i zdrowia. - Wprowadzenie badań spirometrycznych (powszechnych lub przesiewowych), pozwalających na monitoring zachorowalności na choroby górnych dróg oddechowych. - Wpisanie powyższych działań do Samorządowego Programu Profilaktyki Zdrowotnej.
KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)	<ul style="list-style-type: none"> - Liderzy: Urząd Miasta, przychodnia lekarska, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe oraz Rada Miasta, jako organ uchwalający Samorządowy Program Profilaktyki Zdrowotnej. - Współpraca: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (WIOŚ), Państwowy Inspektor Sanitarny (PIS), Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ).
KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzone rozwiązanie?)	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoczęcie niezwłoczne. - Prowadzenie na bieżąco lub cyklicznie.
Co jeszcze potrzebne?	Wola współpracy ze strony lekarzy, ich przekonanie o potrzebie tego rodzaju działań.
UZASADNIENIE REKOMENDACJI	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Edukacja</i>: sugestywny przekaz informacji z medycznym uzasadnieniem powinien być przekonujący dla mieszkańców, szczególnie jeśli będzie dotyczył zdrowia dzieci. - <i>Badania zdrowia</i>: systematyczne badania pozwolą na wykazanie wpływu spalania odpadów na zdrowie mieszkańców, wyniki badań będzie można też wykorzystać przy opracowywaniu <u>Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE)</u>.
POTENCJALNE TRUDNOŚCI	<ul style="list-style-type: none"> - Brak woli współpracy ze strony lekarzy - tego rodzaju doradztwo nie jest obecnie ich obowiązkiem. - Brak możliwości „bezkosztowej” realizacji zadania - konieczność pozyskania środków finansowych. - Brak woli udziału ze strony mieszkańców - mogą pozostać obojętnymi na rady lekarzy.
INNE UWAGI	Bez upewnienia się, że rekomendacja będzie wymagała realizacji świadczeń medycznych nie warto przesądzać o wpisaniu działań do SPPZ. Programy takie wymagają co do zasady opinii AOTM.

REKOMENDACJA NR 6 (21 głosów)	„CZYSTA ENERGIA”
CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie?)	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa elektrowni fotowoltaicznych i wiatrowych. - Wspólne przedsięwzięcie inwestorów prywatnych z Urzędem Miasta Rejowiec Fabryczny na zasadzie spółki lub spółdzielni.
KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)	Urząd Miasta.
KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzane rozwiązanie?)	W dalszej przyszłości.
CO JESZCZE POTRZEBNE?	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznanie możliwości stworzenia spółki / spółdzielni oraz poszukiwanie potencjalnych inwestorów. - Przygotowanie biznesplanu takiej inwestycji.
UZASADNIENIE REKOMENDACJI	Dzięki takim inwestycjom będzie można pozyskiwać czystą energię oraz generować oszczędności na rachunkach za energię, zakupie paliwa opałowego, ograniczeniu strat na przesyle energii itp.
POTENCJALNE TRUDNOŚCI	Brak doświadczenia w Polsce w kwestii wspólnych inwestycji podmiotów komercyjnych z urzędami miasta.
INNE UWAGI	<ul style="list-style-type: none"> - Zainteresowanie firm budową farm fotowoltaicznych na terenie Rejowca Fabrycznego: obecnie występują 3 lokalizacje na terenie miasta, jedna w okolicach osiedla „Wschód”, druga przy ul. Narutowicza, trzecia przy Cementowni. - Rozpatrywana jest możliwość utworzenia partnerstwa publiczno-prywatnego w tym przedmiocie.

REKOMENDACJA NR 7 (18 głosów)	POMIARY ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie)	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzanie pomiarów zanieczyszczenia powietrza w różnych częściach (osiedlach) miasta, o różnych porach roku i w różnych dniach tygodnia (także w weekendy). - Upublicznienie wyników pomiarów na tablicy świetlnej umieszczonej w centralnym punkcie miasta, np. budynku Urzędu Miasta czy na terenie najbardziej zagrożonego osiedla. - Wpisanie powyższych działań do Samorządowego Programu Profilaktyki Zdrowotnej oraz <u>Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE)</u>.
KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)	<ul style="list-style-type: none"> - Realizator: Urząd Miasta - Współpraca: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ), Państwowy Inspektor Sanitarny (PIS).
KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzone rozwiązanie?)	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoczęcie pomiarów możliwie szybko. - Pomiary wykonywane przed, w trakcie i po sezonie grzewczym.
Co jeszcze potrzebne?	Wola współpracy ze strony WIOŚ i PIS.
UZASADNIENIE REKOMENDACJI	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie badania stanu powietrza potrzebne jest na etapie poprzedzającym opracowanie <u>Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE)</u>. Pozwoli to na określenie niezbędnych działań do podjęcia w celu ograniczenia niskiej emisji. - Upublicznienie wyników przyczyni się do podniesienia poziomu świadomości mieszkańców związanego z ich wpływem na środowisko lokalne.
POTENCJALNE TRUDNOŚCI	<ul style="list-style-type: none"> - Brak woli współpracy ze strony WIOŚ. - Brak środków finansowych w budżecie miasta na zlecenie pomiarów i zakup tablicy informacyjnej.
INNE UWAGI	<ul style="list-style-type: none"> - Czy działanie będzie na tyle sugestywne, że przekona mieszkańców, czy też przywykną do tablic nie za bardzo zwracając na nie uwagę? - Bez upewnienia się, że rekomendacja będzie wymagała realizacji świadczeń medycznych nie warto przesądzać o wpisaniu działań do SPPZ. Programy takie wymagają co do zasady opinii AOTM. - Należy rozważyć zasadność lokalizacji kilku tablic wyświetlających wyniki. Zwiększa to bowiem koszty systemu nie przynosząc wyraźnych korzyści.

REKOMENDACJA NR 8 (17 głosów)	KAMPANIA NA RZECZ OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI
CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie)	<ul style="list-style-type: none"> - Atrakcyjne plakaty i broszury informacyjne (np. prace uczniów nagrodzone w konkursie plastycznym). - Akcja edukacyjna prowadzona przez szkołę. - Konkursy połączone z nagrodami. - Spoty, audycje, artykuły emitowane przez lokalne i regionalne media, pokazujące negatywne skutki niskiej emisji.
KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)	<ul style="list-style-type: none"> - Szkoła - Parafia - Służba zdrowia - Urząd Miasta - Media
KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzone rozwiązanie?)	Sierpień-wrzesień, czyli przed każdym sezonem grzewczym.
Co jeszcze potrzebne?	<ul style="list-style-type: none"> - Dane na temat szkodliwości niskiej emisji, w tym dla zdrowia (skutkiem niskiej emisji może być bowiem zwiększona zachorowalność na choroby układu oddechowego i serca). - Dobre przykłady ograniczenia niskiej emisji z innych miejsc w województwie, kraju i zza granicy.
UZASADNIENIE REKOMENDACJI	Podniesienie świadomości mieszkańców na temat niebezpiecznych skutków palenia odpadów, wszelkiego rodzaju śmieci i paliwa niskiej jakości.
POTENCJALNE TRUDNOŚCI	<ul style="list-style-type: none"> - Trudności w pozyskiwaniu funduszy na kampanie edukacyjne. - Bagatelizowanie przez mieszkańców kwestii palenia odpadów poprzez porównania z cementownią (przekonanie, że za zanieczyszczenie środowiska odpowiedzialna jest w znakomitej większości cementownia i szkodliwość palenia odpadów przez mieszkańców jest przy niej „żadna”).
INNE UWAGI	<ul style="list-style-type: none"> - Kampanie edukacyjne należy prowadzić równolegle z działaniami kominiarzy i strażaków (przy sprawdzaniu przewodów kominowych i wentylacyjnych) i kontrolami straży miejskiej. - Przy formułowaniu kampanii niezbędna będzie też współpraca z lekarzami.

<p>REKOMENDACJA NR 9 (17 głosów)</p>	<p>BIOGAZ Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW I SKŁADOWISKA ODPADÓW</p>
<p>CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie?)</p>	<p>Produkcja biogazu z lokalnej oczyszczalni ścieków: - przygotowanie dokumentacji projektowej na potrzeby budowy biogazowni produkującej energię elektrycznej oraz ciepłą, - lokalna oczyszczalnia ścieków źródłem substratów do biogazowni, - równolegle szukanie i pozyskanie środków finansowych. Możliwość pozyskiwania biogazu ze zrekultywowanego składowiska odpadów. Szeroka informacja wśród mieszkańców na temat planowanych przedsięwzięć (żeby zyskać poparcie mieszkańców i uniknąć protestów na zaawansowanym etapie przygotowań do inwestycji).</p>
<p>KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)</p>	<p>Urząd Miasta</p>
<p>KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzane rozwiązanie?)</p>	<p>W momencie ukazania się informacji o potencjalnych środkach finansowych do pozyskania np. w ramach nowej perspektywy finansowej UE 2014-2020.</p>
<p>CO JESZCZE POTRZEBNE?</p>	<p>Analiza zasadności przedsięwzięcia</p>
<p>UZASADNIENIE REKOMENDACJI</p>	<p>- Dzięki biogazowni można będzie pozyskiwać energię czystsza niż ze źródeł konwencjonalnych. - Przy okazji będzie można obniżyć koszty działania Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji.</p>
<p>POTENCJALNE TRUDNOŚCI</p>	<p>- Techniczne - Finansowe - Opór mieszkańców wobec inwestycji pt. „biogazownia”.</p>
<p>INNE UWAGI</p>	<p>- Można rozważyć przeprowadzenie tej inwestycji w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP). - Konieczne jest potwierdzenie, że osady z oczyszczalni w Rejowcu Fabrycznym spełniają warunki do ich wykorzystania w biogazowni - wg danych Urzędu Miasta istniejąca oczyszczalnia ścieków jest nowoczesna i nie ma takich substratów do produkcji biogazu.</p>

REKOMENDACJA NR 10 (14 głosów)	PROGRAM OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI DLA REJOWCA FABRYCZNEGO
<p>CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie?)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie propozycji tekstu Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Rejowca Fabrycznego, z uwzględnieniem rekomendacji mieszkańców. - Skonsultowanie propozycji z mieszkańcami i z Radą Miasta. - Uchwalenie PONE przez Radę Miasta. - Wdrożenie trzyletniego programu przy współpracy mieszkańców. - Monitorowanie realizacji PONE z udziałem mieszkańców. - Rozliczenie efektów po upływie trzech lat.
<p>KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Miasta we współpracy z mieszkańcami - Rada Miasta - Mieszkańcy - Ekspert zewnętrzny jako konsultant
<p>KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzane rozwiązanie?)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie dokumentacji oraz jej zatwierdzenie: II-III kwartał 2014 roku. - Wdrażanie: okres 3-letni - Zakończenie: III kwartał 2017 roku.
<p>CO JESZCZE POTRZEBNE?</p>	<p>Jeśli tekst PONE ma być opracowany na zasadzie umowy zlecenia - przygotowanie założeń Specyfikacji Istotnych Warunków zamówienia (SIWZ), zabezpieczenie finansowania oraz przeprowadzenie przetargu.</p>
<p>UZASADNIENIE REKOMENDACJI</p>	<p>Potrzeba ograniczenia niskiej emisji - PONE pozwoli usystematyzować szereg działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji oraz ułatwi starania o zewnętrzne finansowanie.</p>
<p>POTENCJALNE TRUDNOŚCI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Trudności finansowe. - Proces wdrażania PONE może być skomplikowany i wymagający, a mieszkańcy mniej chętni do współpracy.
<p>INNE UWAGI</p>	<p>Całokształt programu realizowany powinien być przy czynnym udziale przedstawicieli społeczeństwa i lokalnych organizacji oraz przedsiębiorców.</p>

REKOMENDACJA NR 11 (14 głosów)	KONTROLA I EDUKACJA PRZEZ KOMINIARZY, STRAŻ POŻARNĄ I STRAŻ MIEJSKĄ
CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie)	<ul style="list-style-type: none"> - Nagłośnienie obowiązku przeglądu kominów i przeprowadzenie akcji powszechnego przeglądu kominów, instalacji wentylacyjnej i dymowej w całym Rejowcu Fabrycznym. - Służenie przez kominiarzy radą i informacją na temat efektów spalania odpadów związanych z piecem, kominem, bezpieczeństwem, zdrowiem i środowiskiem przy okazji przeglądu instalacji. - Udzielane podobnych informacji także przez strażników miejskich i strażaków. - Nasilenie kontroli Straży Miejskiej - najpierw edukowanie i pouczanie, a karanie mandatami dopiero w przypadku powtarzających się interwencji.
KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)	<ul style="list-style-type: none"> - Podmioty odpowiedzialne: Burmistrz Miasta i Rada Miasta, jako inicjujący akcję powszechnych przeglądów. - Lider w zakresie edukacji: kominiarze i strażacy w trakcie dokonywania przeglądów instalacji. - Straż Miejska - wzmożenie kontroli i służenie wsparciem dla kominiarzy i strażaków.
KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzone rozwiązanie?)	<ul style="list-style-type: none"> - Przed najbliższym sezonem grzewczym (sierpień - wrzesień). - Kontrole Straży Miejskiej - na bieżąco, szczególnie w trakcie okresu grzewczego.
Co jeszcze potrzebne?	Zrozumienie i determinacja ze strony służb
UZASADNIENIE REKOMENDACJI	Kominiarze po oglądzie instalacji są w stanie określić, czym mieszkańcy palą w piecach.
POTENCJALNE TRUDNOŚCI	<ul style="list-style-type: none"> - Brak współpracy mieszkańców z kominiarzami i strażakami (nie wpuszczają do domu). - Brak funduszy na przeglądy instalacji.
INNE UWAGI	Czy nie byłyby niezbędne szkolenia dla służb?

REKOMENDACJA NR 12 (11 głosów)	KWARTALNY BIULETYN INFORMACYJNY
CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie?)	<ul style="list-style-type: none"> - Wydanie przez Urząd Miasta kwartalnego biuletynu, w wersji papierowej i elektronicznej, poświęconego życiu w Rejowcu Fabrycznym, z uwzględnieniem kwestii społecznych i ekologicznych. - Szeroka dystrybucja biuletynu: w lokalnych sklepach, Przychodni Zdrowia, Urzędzie Pocztowym, Urzędzie Miasta itp. - Możliwość subskrybowania biuletynu w formie elektronicznej na stronach rejowieckich (Urzędu Miasta, domu kultury, biblioteki, szkoły itd.). Swój adres można też zgłaszać do listy wysyłkowej na wydarzeniach, i wrzucając do urny w Urzędzie, szkole, przedszkolu, bibliotece itd.
KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)	Zespół redakcyjny powinni tworzyć przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych, w tym: Lokalna Grupa Działania (LGD), działkowcy, Spółdzielnia Mieszkaniowa i Wspólnoty Mieszkaniowe.
KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzane rozwiązanie?)	Wrzesień - październik 2013 roku.
CO JESZCZE POTRZEBNE?	<ul style="list-style-type: none"> - Określenie kosztów wydawniczych. - Zgromadzenie zespołu redakcyjnego.
UZASADNIENIE REKOMENDACJI	Niedoinformowanie społeczeństwa i brak kanału informacji między instytucjami, organizacjami społecznymi i mieszkańcami wymaga zmiany.
POTENCJALNE TRUDNOŚCI	<ul style="list-style-type: none"> - Niedobrze by się stało, aby w tworzenie treści biuletynu zaangażowany był tylko Urząd Miasta. Powinna być to wspólna inicjatywa mieszkańców. - Trzeba zapewnić źródła finansowania biuletynu.
INNE UWAGI	

<p>REKOMENDACJA NR 13 (9 głosów)</p>	<p>HURTOWY ZAKUP PALIWA OPAŁOWEGO</p>
<p>CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - W pierwszej kolejności - rozpoznanie potrzeb mieszkańców Rejowca Fabrycznego w zakresie hurtowego zakupu paliwa opałowego. - Zachęcenie mieszkańców do współpracy i zorganizowanie grupy osób zainteresowanych uczestnictwem w takiej inicjatywie. - Równolegle - rozpoznanie rynku i prowadzenie rozmów z potencjalnymi dostawcami. - Dokonanie grupowego zakupu wybranego paliwa opałowego o wysokiej jakości, po okazyjnej cenie, w formule miejskiego przetargu lub samoorganizacji mieszkańców.
<p>KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)</p>	<p>Grupa mieszkańców we współpracy z Urzędem Miasta. Organizacje pozarządowe.</p>
<p>KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzone rozwiązanie?)</p>	<p>Okres poprzedzający czas grzewczy: wiosna - lato</p>
<p>Co jeszcze potrzebne?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zorganizowanie transportu, wybranie miejsca na tymczasowe składowania i systemu dystrybucji. - Przeprowadzenie dobrego rozpoznania rynku. - Nawiązanie dobrego kontaktu i współpracy z zainteresowanymi mieszkańcami. - Ustalenie formuły płatności.
<p>UZASADNIENIE REKOMENDACJI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wysokiej jakości paliwo opałowe pozwoli na długotrwałe utrzymanie sprawności pieców. - Dobre paliwo oznacza, że mniejsze jest jego zużycie, a zatem generuje oszczędności. - Wysokiej jakości paliwo opałowe to mniej emisji, czyli zanieczyszczeń powietrza. - Mniej zanieczyszczeń to lepsza jakość środowiska, co wpływa korzystnie na stan zdrowia
<p>POTENCJALNE TRUDNOŚCI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podział surowca pomiędzy indywidualnych odbiorców. - Utrzymanie stałej grupy mieszkańców uczestniczących w tej inicjatywie.
<p>INNE UWAGI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ta inicjatywa potencjalnie może stworzyć miejsca pracy na potrzeby jej realizacji. - Należy zwrócić uwagę na wiarygodność i przejrzystość całego procesu. - Działanie że nie może to być realizowane bezpośrednio przez Urząd Miasta.

REKOMENDACJA NR 14 (8 głosów)	KAMPANIA NA RZECZ OSZCZĘDZANIA ENERGII (skierowana głównie do dzieci i młodzieży)
CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie?)	<ul style="list-style-type: none"> - Opracowanie i wydanie poradnika w przystępnej formie o tym, jak oszczędzać energię elektryczną, ciepło oraz wodę. - Rozpowszechnienie poradnika przy okazji organizacji konkursów dla dzieci o podobnej tematyce.
KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)	<ul style="list-style-type: none"> - Szkoła: nauczyciele i uczniowie - Przedszkole. - Dom Kultury. - Ekspert zewnętrzny (pomoc przy opracowaniu poradnika)
KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzane rozwiązanie?)	Akcja prowadzona w każdym czasie i na bieżąco.
CO JESZCZE POTRZEBNE?	Wola współpracy ze strony szkół i przedszkola.
UZASADNIENIE REKOMENDACJI	Budowanie świadomości ekologicznej od najmłodszego pokolenia jest najlepszym sposobem wypracowania dobrych nawyków.
POTENCJALNE TRUDNOŚCI	Ograniczona skuteczność ze względu na konieczność pozyskiwania środków finansowych na działania promocyjne, nagrody itp.
INNE UWAGI	

REKOMENDACJA NR 15 (6 głosów)	„ENERGETYCZNY” PUNKT INFORMACYJNY DLA MIESZKAŃCÓW
CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie)	<ul style="list-style-type: none"> - Zorganizowanie „energetycznego” punktu informacyjnego dla mieszkańców oferującego kontakt z niezależnym ekspertem. W punkcie tym będzie: <ul style="list-style-type: none"> o gromadzona szeroka wiedza na tematy energetyczne oraz jego pracownik będzie wiedział, gdzie szukać dodatkowych wiarygodnych informacji, o raz w miesiącu będzie do dyspozycji mieszkańców jego pracownik, np. w formie otwartego spotkania/dyżuru, o możliwy kontakt osobisty, telefoniczny i/lub e-mailowy z jego pracownikiem (może też w postaci forum, na którym będzie można zobaczyć, jakie pytania zadali inni mieszkańcy). - Szerokie informowanie o „energetycznym” punkcie informacyjnym poprzez ogłoszenie na tablicy przed Urzędem Miasta, w instytucjach publicznych (szkołach, przedszkolu, przychodni, domu kultury, sklepie) i w postulowanym do uruchomienia biuletynie informacyjnym.
KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)	Urząd Miasta: znalezienie i/lub wyedukowanie osoby, która będzie mogła pełnić rolę eksperta.
KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzone rozwiązanie?)	II półrocze 2013 roku
Co jeszcze potrzebne?	Należy zastanowić się nad wyborem eksperta lub grupy ekspertów oraz stworzenie sieci zaprzyjaźnionych osób i instytucji służących wiedzą na tematy związane z energią..
UZASADNIENIE REKOMENDACJI	W tej chwili brakuje rzetelnych i niezależnych informacji na temat kwestii i urządzeń energetycznych. Mieszkańcy, chcąc np. kupić panel słoneczny, są zdani na informacje producentów i sprzedawców.
POTENCJALNE TRUDNOŚCI	<ul style="list-style-type: none"> - Jak zadbać, aby to była osoba niezależna? - Jak pozyskać środki finansowe? - Jak przekonać mieszkańców o celowości korzystania z wiedzy i kontaktów eksperta?
INNE UWAGI	

REKOMENDACJA NR 16 (6 głosów)	PRZEWIETRZANIE MIASTA
CO? (Co należy zrobić, na czym ma polegać postulowane rozwiązanie?)	- Wprowadzenie i utrzymanie zapisów w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego, które zapewniają utrzymanie prawidłowej zabudowy, umożliwiającej swobodną cyrkulację powietrza.
KTO? (Kto ma się zaangażować w realizację rozwiązania, kogo zachęcić do współpracy?)	- Urząd Miasta - Rada Miasta
KIEDY? (Kiedy i w jakich etapach ma być wprowadzane rozwiązanie?)	Przy każdej aktualizacji Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego
CO JESZCZE POTRZEBNE?	
UZASADNIENIE REKOMENDACJI	Zapewni to utrzymanie prawidłowych warunków cyrkulacji w dłuższej perspektywie i nie dopuści do pogorszenia obecnej sytuacji.
POTENCJALNE TRUDNOŚCI	
INNE UWAGI	Rekomendacja dotyczy wprowadzenia/utrzymania tzw. klinów napowietrzających miasto. Jest to kierunek słuszny, o ile już obecnie ktoś wstępnie zdiagnozował możliwość lokalizacji takich klinów.